

Sayın Başkan, değerli Divan üyeleri, değerli TÜSİAD üyeleri, kıymetli basın mensupları ve kıymetli konuklar, TÜSİAD Yönetim Kurulu adına, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum...

Ben bugün özellikle kısa bir konuşma yapmayı tercih ettim. Çünkü çeşitli vesilelerle yaptığım konuşmalarda, ülke olarak gündemimizdeki meselelerin hepsine eğiliyorum. Hepsi hakkındaki çözüm önerilerimizi anlatıyorum.

Benden önce de, diğer TÜSİAD başkanları aynı şeyi yaptı. Tespitlerimizi ve önerilerimizi kamuoyuyla açık ve şeffaf biçimde paylaştık. Bundan sonra da paylaşmaya devam edeceğiz.

Bu tespitlerimizi ve önerilerimizi, ayrıca bugün sizlerle bir kitapçık halinde de paylaştık. Bu 2025 yılı için iş dünyası gözünden "öncelikleri" içeren bir çalışma. TÜSİAD olarak dile getirmekte olduğumuz konuları derledik. Ana konulardaki önerilerimize her isteyen, bu kitapçıktan ulaşabilir.

Yüksek İstişare Konseyi Başkanımız Sayın Ömer Aras da, konuşmasında bütün sorunları etraflıca ele aldı.

Gündem çok ağır. Hangi birisini sayayım.

- Depremlerde, yangınlarda, iş kazalarında çok sayıda vatandaşımızı kaybediyoruz. Demek ki, hata, suistimal ve kayırmacılık çok yaygın.
- Eleştirel ifadelere ve habercilik faaliyetlerine açılan soruşturma haberleri, çok sıklaştı.
- 10 küsur sene önceki olaylara, şimdi yeni soruşturmalar açılıyor.
- Tutuklu milletvekillerine, siyasi parti liderlerine ve belediye başkanlarına sürekli yenileri ekleniyor.
- Disiplinsizlik suçuyla teğmenler hakkında ihraç kararı alınıyor. Fakat, deprem, yangın taciz, kadın cinayeti, iş kazası, gibi kamuoyunda infial yaratan nice olayda, ya suçlular bulunmuyor ya da kısa sürede serbest kalıyorlar. Kamuoyu vicdanında suç ve ceza arasında orantısızlık kanaati oluşuyor.
- İster seçimle, ister atamayla gelen kamu görevlilerinin görevlerinden alınmasının, yeni örneklerine şahit oluyoruz.
- Üstelik, yeni yasal düzenlemelerle, kamu görevlilerinin Devlet Denetleme Kurulu tarafından görevden alınması ve TMSF'nin şirketlere kayyum olarak atanması mümkün oluyor.
- Yolsuzluk, dolandırıcılık, karaborsa haberlerinin ardı arkası kesilmiyor.
- Suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, galiba artık şirket kurmaktan daha kolay.
- Kadın cinayetlerinin de, çocuk tacizlerinin de sonu gelmiyor.
- Nedir bu tırmanma? Biz niye bu hale geldik?

Hangisini ele alsak günlerce, belki de aylarca konuşmak gerekiyor.

Tüm bu sorunların arkasında, hukuka olan güvenin sarsılması var.

Hep söyledik. Hep söyleyeceğiz. Modern devletin temelinde hukukun üstünlüğü vardır. Tüm vatandaşlar kanun önünde eşittir. Devlet de hukukla bağlıdır. Her kademedede yönetim keyfi değil, hukuk kurallarına göre yapılır. Burada sorun varsa her yerde sorun çıkar. Hukuka güven kalmazsa güvensizlik, istikrarsızlık ve belirsizlik her yere sirayet eder. Sistemik risk oluşur. Günü kurtarmak mümkün olsa da yarınlar tehlike altına girer.

Bakın biz sanayici ve iş insanlarıyız. TÜSİAD üyesiyiz. Ama her şeyden önce insanız, bu ülkenin vatandaşıyız. İnsani değerleri ekonomik değerlerin önüne koyarız. Çocuklarımıza, torunlarımıza daha büyük bir miras değil, daha iyi bir gelecek bırakmak isteriz.

Daha iyi bir geleceği, hukuka güven olmadan kuramayız.

Hukukun üstünlüğünü, hemen ve tam olarak tesis etmeden;

- 1- Ne Ekonomide
- 2- Ne Toplumda
- 3- Ne iç, ne de dış politikadaki sorunlar çözülebilir.

Ayrıca toplumsal kutuplaşmanın yerini, toplumsal uyuma bırakması, siyasette yumuşama ve siyasi alanın genişlemesi, sorunlarımızın çözümünü mutlaka kolaylaştıracaktır.

Bu noktada, terör sorununun kalıcı olarak ortadan kalkması en büyük dileğimizdir.

Ancak şunu da görelim: izlenmekte olan sürecin başarısı ile, hukuk devleti ve demokratik standartların iyileştirilmesi arasında birbirini besleyen karşılıklı bir etkileşim vardır. Biri olmadan diğeri eksiktir.

Hukukun üstünlüğünü tesis edersek, tüm sorunlarımızı konuşarak, ortak akılla çözebiliriz.

Ekonomiyle ilgili de birkaç söz söyleyeyim.

Sayın Bakan Mehmet Şimşek'in ekonomi programına destek veriyorsak da, ekonomide her şeyin yolunda olduğunu söyleyemeyiz.

Enflasyonla mücadelenin hızlanması gerekiyor. Artık daha hızlı netice almalıyız. Yoksa stres birikiyor.

Enflasyonla mücadelenin maliyetine katlanmak zorlaşıyor. Hem girişimciler için hem çalışanlar için.

- 1- Sanayici çok zorlanıyor.
- 2- İhracatçı kan ağlıyor.
- 3- İthalatın cazibesi artıyor.

- 1- Başka ülkelerde hammaddeyi daha ucuza alan,
- 2- Krediyeye daha ucuza erişen,
- 3- Enerji ve işçilik maliyetinin toplam maliyetler içindeki payı daha düşük olan rakiplerimizle biz nasıl rekabet edebiliriz?
- 4- Bunun matematiği nedir?
- 5- Verimlilik farkı bu makası kapamaya yeter mi?
- 6- Peki bugün, işimizi nasıl devam ettireceğiz?
- 7- Devam ettiremezsek çalışanlarımız ne olacak?

Nüfus artış hızının dramatik biçimde azaldığının farkındayız. Peki bunun verimlilikte çok daha büyük bir artışı gerektirdiğinin ne kadar farkındayız?

Çalışan sayısı artmadan, nitelik yükselmeden, verimlilik hızlanmadan, katma değer artmadan nasıl büyüyeceğiz? Bunu açıklayan bir teori var mı?

- 1- Hem sanayici mutsuz hem çalışanlar.
- 2- Hem büyük işletmeler zorlanıyor hem KOBİ'ler.
- 3- Hem Batıdaki girişimciler yakınıyor hem Doğudakiler.
- 4- Peki kimin yüzü gülüyor?

Özdemir Asaf “Her şeyi zamana bıraktık, zamanımız var mı bilmeden...” demişti. Artık zamanımızın kalmadığını biliyoruz.

- 1- Yıllardan beri iklim değişikliğine hazırlanalım diyoruz.
- 2- Teknolojik dönüşümü kaçırmayalım diyoruz.
- 3- Jeostratejik risklere karşı önlem alalım diyoruz.
- 4- İşgücümüzü ve gençlerimizi çağın ihtiyaçlarına göre yetiştirelim diyoruz.
- 5- İşgücü açığını kapatmak için önce kadınlarımızı işgücüne katalım diyoruz.
- 6- Ticaret savaşlarına hazırlanalım, ithalatın değil, ihracatın cazip olduğu bir ekosistem oluşturalım diyoruz.
- 7- Tarım ve hayvancılığın stratejik önemini hatırlayalım diyoruz.

Dünyada büyük bir değişim yaşanırken, önümüzde bir sıçrama fırsatı olduğunu görüyoruz. Bundan yararlanalım diyoruz. Ama enerjimiz boşa gidiyor. Dünyadaki değişimi yakalayamıyoruz.

Artık hiçbir şeyi zamana bırakamayız. Bunun için zamanımız kalmadı.

Bir an önce enflasyonla mücadelede kalıcı başarıyı sağlayalım. Para politikasını maliye politikasıyla ve yapısal reformlarla destekleyelim.

Sanayiye mutlaka nefes aldırılması lazım. Yatırım, üretim ve ihracat desteklenmeli.

Dediğim gibi, neler yapılması gerektiğini defalarca söyledik; ayrıca bugün paylaştığımız bir kitapçık haline getirdik.

Çünkü “sussak gönlümüz razı değil”

Bu hissiyatla konuşmama son verirken, TÜSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.